

Bruksela, 21 maja 2024 r.
(OR. en)

9759/24
PV CONS 21
SOC 347
EMPL 200
SAN 270
CONSOM 189

PROJEKT PROTOKOŁU
RADA UNII EUROPEJSKIEJ
(Zatrudnienie, **polityka społeczna**, zdrowie i ochrona konsumentów)
7 maja 2024 r.

1. Przyjęcie porządku obrad

Rada przyjęła porządek obrad przedstawiony w dok. 9265/24.

2. Zatwierdzenie punktów A

a) Punkty nieustawodawcze 9267/24

Rada przyjęła wszystkie punkty A wymienione w dokumencie wskazanym powyżej, w tym wszystkie przedłożone do przyjęcia dokumenty COR i REV do konkretnych wersji językowych.

b) Punkty ustawodawcze (obradę otwartą dla publiczności 9268/24 zgodnie z art. 16 ust. 8 Traktatu o Unii Europejskiej)

Zatrudnienie i polityka społeczna

1. **Dyrektywa w sprawie norm dotyczących organów ds. równego traktowania (art. 19)** **SC** 9005/24 + ADD 1–2
10788/1/23 REV 1
+ **REV 1 COR 1**
(de)
+ REV 1 COR 2
+ **REV 1 COR 3**
(da)
SOC
Przyjęcie
punkt zatwierdzony przez Coreper (część I) w dniu
26 kwietnia 2024 r.

Rada przyjęła dyrektywę Rady w wersji ostatecznie zredagowanej przez prawników lingwistów i przedstawionej w dok. 10788/1/23 REV 1 i REV 1 COR 2 (podstawa prawna: art. 19 ust. 1 TFUE)
Oświadczenia do tego punktu przedstawiono w załączniku.

2. **Dyrektywa w sprawie norm dotyczących organów ds. równego traktowania (art. 157)** **IC** 8954/24
+ ADD 1 REV 2
PE-CONS 92/23
SOC
Przyjęcie aktu ustawodawczego
punkt zatwierdzony przez Coreper (część I) w dniu
26 kwietnia 2024 r.

Rada zatwierdziła stanowisko Parlamentu Europejskiego w pierwszym czytaniu i przyjęła proponowany akt – przy czym delegacje Bułgarii i Węgier głosowały przeciw, a delegacje Republiki Czeskiej, Słowacji i Włoch wstrzymały się od głosu – na mocy art. 294 ust. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (podstawa prawna: art. 157 ust. 3 TFUE)
Oświadczenia do tego punktu przedstawiono w załączniku.

Wymiar sprawiedliwości i sprawy wewnętrzne

3. Dyrektywa w sprawie zwalczania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej

9406/24 + ADD 1
PE-CONS 33/24
COPEN

Przyjęcie aktu ustawodawczego

punkt zatwierdzony przez Coreper (część II)
w dniu 24 kwietnia 2024 r.

Rada zatwierdziła stanowisko Parlamentu Europejskiego w pierwszym czytaniu i tym samym proponowany akt został przyjęty zgodnie z art. 294 ust. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (podstawa prawna: art. 82 ust. 2 i art. 83 ust. 1 TFUE)

Oświadczenia do tego punktu przedstawiono w załączniku.

Sprawy ogólne

4. Rozporządzenie w sprawie ustanowienia Instrumentu Wsparcia Reform i Wzrostu Gospodarczego na Bałkanach Zachodnich

9405/24 + ADD 1–2
PE-CONS 80/24
ELARG

Przyjęcie aktu ustawodawczego

punkt zatwierdzony przez Coreper (część II)
w dniu 24 kwietnia 2024 r.

Rada zatwierdziła stanowisko Parlamentu Europejskiego w pierwszym czytaniu i tym samym proponowany akt został przyjęty, przy czym Litwa i Niderlandy wstrzymały się od głosu, zgodnie z art. 294 ust. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (podstawa prawna: art. 212 i art. 322 ust. 1 TFUE).

Oświadczenia do tego punktu przedstawiono w załączniku.

Obrady ustawodawcze

(Obrady otwarte dla publiczności zgodnie z art. 16 ust. 8 Traktatu o Unii Europejskiej)

3. **Dyrektywa w sprawie wprowadzenia w życie zasady równego traktowania (art. 19)** [SC] 9094/24

Deбата orientacyjna

Rada przeprowadziła debatę orientacyjną na temat proponowanej dyrektywy wprowadzającej w życie zasadę równego traktowania osób bez względu na religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną w dziedzinach innych niż zatrudnienie (art. 19) na podstawie noty orientacyjnej prezydencji przedstawionej w powyższym dokumencie.

Działania o charakterze nieustawodawczym

4. **Konkluzje Rady pt. „Wzmocnienie ekonomicznej pozycji kobiet i niezależność finansowa kobiet jako droga do faktycznej równości płci”** [2] 8957/24

Zatwierdzenie

Rada zatwierdziła konkluzje w sprawie wzmocnienia ekonomicznej pozycji kobiet i niezależności finansowej kobiet jako drogi do faktycznej równości płci, w wersji przedstawionej w powyższym dokumencie.

5. **Kobiety w życiu publicznym** [2] 8947/1/24 REV 1

Deбата orientacyjna

Rada przeprowadziła debatę orientacyjną na temat kobiet w życiu publicznym na podstawie noty orientacyjnej prezydencji przedstawionej w powyższym dokumencie, koncentrując się w szczególności na niedostatecznej reprezentacji kobiet na stanowiskach kierowniczych i decyzyjnych w UE.

Sprawy różne

6. a) **Wydarzenia związane z prezydencją** [2] 8979/24
(i) **Nieformalne spotkanie ministrów ds. równości płci (Bruksela, 26–27 lutego 2024 r.)**
(ii) **Konferencja LGBTIQ (Bruksela, 17 maja 2024 r.)**

Informacje przekazane przez prezydencję

Rada zapoznała się z przekazanymi przez prezydencję informacjami na temat wydarzeń organizowanych przez prezydencję.

- b) **Ewentualna zmiana nazwy Rady ds. Zatrudnienia, Polityki Społecznej, Zdrowia i Ochrony Konsumentów** 8814/24
Informacje przekazane przez prezydencję

Rada zapoznała się z przekazanymi przez prezydencję informacjami na temat ewentualnej zmiany nazwy Rady ds. Zatrudnienia, Polityki Społecznej, Zdrowia i Ochrony Konsumentów.

- c) **Badanie na temat przemocy wobec kobiet – aktualna sytuacja** 9233/24
Informacje przekazane przez Komisję

Rada zapoznała się z przekazanymi przez Komisję informacjami na temat aktualnej sytuacji dotyczącej badania na temat przemocy wobec kobiet.

- d) **Realizacja przystąpienia UE do konwencji stambulskiej – aktualna sytuacja** 8980/24
Informacje przekazane przez prezydencję i Komisję

Rada zapoznała się z przekazanymi przez prezydencję i Komisję informacjami na temat realizacji przystąpienia UE do konwencji stambulskiej.

- e) **Przygotowanie komunikatu w sprawie realizacji strategii na rzecz równości osób LGBTIQ na lata 2020–2025 – aktualna sytuacja** 9358/24
Informacje przekazane przez Komisję

Rada zapoznała się z przekazanymi przez Komisję informacjami na temat przygotowania komunikatu w sprawie realizacji strategii na rzecz równości osób LGBTIQ na lata 2020–2025.

- f) **Komunikat w sprawie postępów we wdrażaniu unijnego planu działania przeciwko rasizmowi – aktualna sytuacja** 8981/24
Informacje przekazane przez Komisję

Rada zapoznała się z przekazanymi przez Komisję informacjami na temat komunikatu w sprawie postępów we wdrażaniu unijnego planu działania przeciwko rasizmowi.

**g) Kandydat reprezentujący UE: wybory do Komitetu
ONZ ds. Praw Osób z Niepełnosprawnościami**
Informacje przekazane przez Komisję

 9256/24

Rada zapoznała się z przekazanymi przez Komisję informacjami na temat kandydata reprezentującego UE w wyborach do Komitetu ONZ ds. Praw Osób z Niepełnosprawnościami.

-
- Pierwsze czytanie
 - Punkt dotyczący wniosku Komisji
 - Specjalna procedura ustawodawcza
 - Debata jawna zaproponowana przez prezydencję (art. 8 ust. 2 regulaminu wewnętrznego Rady)
-

OŚWIADCZENIA DO USTAWODAWCZYCH PUNKTÓW A PRZEDSTAWIONYCH

W DOK. 9268/24

**Ad pkt 1 w wykazie
punktów A:**

**Dyrektywa w sprawie norm dotyczących organów ds. równego
traktowania (art. 19)**
Przyjęcie

OŚWIADCZENIE AUSTRII

„Austria w pełni popiera cele proponowanych dyrektyw, jakimi są wzmocnienie ochrony przed dyskryminacją i zwiększenie wsparcia dla ofiar dyskryminacji.

Austria podkreśla, że proponowane dyrektywy ustanawiają minimalne normy dla organów ds. równości.

Austria posiada już dobrze funkcjonujący system najlepszych praktyk w dziedzinie równego traktowania i przeciwdziałania dyskryminacji, który od dziesięcioleci dowiódł swojej wartości.

W celu zachowania skutecznych i ugruntowanych struktur krajowych należy zapewnić elastyczność we wdrażaniu tych dyrektyw. Dobrze działające instytucje i skuteczne mechanizmy powinny nadal funkcjonować w tych nowych ramach.”

OŚWIADCZENIE NIEMIEC

„Zgadzaamy się z podejściem ogólnym do dyrektywy przy zastosowaniu następującej wykładni:

1. Zauważyliśmy z zadowoleniem, że w trakcie negocjacji na posiedzeniu grupy roboczej Rady Komisja zapewniła, że będziemy mogli wdrożyć art. 8 również wyłącznie w drodze procedury pojednawczej, w której pozwany będzie musiał uczestniczyć. W tym względzie organ ds. równości bada sprawę na wniosek osoby zgłaszającej dyskryminację i podejmuje decyzję na podstawie przedłożonych mu informacji, z uwzględnieniem przeniesienia ciężaru dowodu. Niemcy interpretują art. 8 w ten sposób, że wnioski o udzielenie informacji nie są realizowane obowiązkowo, a pozwanemu zwraca się uwagę na odwrócenie ciężaru dowodu.
2. Odnotowaliśmy również z zadowoleniem, że Niemcy mogą zakazać organom ds. równości publikowania danych prywatnych lub danych przedsiębiorstw w ramach streszczeń na podstawie art. 9.

Na posiedzeniu grupy roboczej Rady Komisja zapewniła również, że będziemy mieli możliwość wdrożenia art. 10 ust. 3 lit. a) w taki sposób, aby tzw. „właściwe podmioty”, tj. stowarzyszenia antydyskryminacyjne uznane w Niemczech, mogły wszczynać postępowania w imieniu ofiar, udzielając tą drogą wsparcia sądowego ofiarom dyskryminacji. Tym samym ofiarom dyskryminacji zostanie zapewnione skuteczne wsparcie sądowe”.

OŚWIADCZENIE BULGARII

„Republika Bułgarii potwierdza swoje zobowiązanie do zapewniania równego traktowania i zwalczania dyskryminacji, które są podstawowymi wartościami Unii Europejskiej. Kraj ten popiera zatem ustanowienie i wdrożenie solidnych ram prawnych służących wdrożeniu zasady równości szans i równego traktowania kobiet i mężczyzn, w szczególności celów *dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie norm dotyczących organów ds. równości w dziedzinie równego traktowania i równości szans kobiet i mężczyzn w zakresie zatrudnienia i pracy oraz uchylającej art. 20 dyrektywy 2006/54/WE i art. 11 dyrektywy 2010/41/UE*. Ustanowienie minimalnych wymogów dotyczących funkcjonowania organów ds. równości poprawi ich skuteczność, zagwarantuje ich niezależność oraz zapewni terminową i skuteczną ochronę ofiar dyskryminacji.

Niemniej jednocześnie, podczas negocjacji w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy wprowadzono w tekście zmiany, które są nie do zaakceptowania dla Republiki Bułgarii. W 2018 r. bułgarski Trybunał Konstytucyjny przyjął decyzję, w której stwierdził, że Konwencja Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej („konwencja stambulska”) propaguje koncepcje prawne związane z pojęciem płci (ang. „gender”), które są niezgodne z podstawowymi zasadami konstytucji Republiki Bułgarii. Ponadto w 2021 r. Trybunał Konstytucyjny doprecyzował, że pojęcie „płci” (ang. sex) użyte w konstytucji w kontekście krajowego porządku prawnego powinno się rozumieć jedynie w jego sensie biologicznym (mężczyźni i kobiety).

W związku z tym, zgodnie z wyżej wymienionymi wyrokami Trybunału Konstytucyjnego, Republika Bułgarii oświadcza, że nie może zaakceptować ani koncepcji płci, ani podejścia opartego na płci zawartego w konwencji stambulskiej ani w innych dokumentach, w których rozróżnia się „płeć” (ang. „sex”) jako kategorię biologiczną (kobiety i mężczyźni) i „płeć” (ang. „gender”) jako konstrukt społeczny. W związku z tym Republika Bułgarii nie może zgodzić się na rozszerzenie definicji „ofiary” zawartej w art. 6 i motywie 23 o orientacyjny wykaz cech uwzględniających płeć: płeć społeczno-kulturowa, tożsamość płciowa, ekspresja płciowa lub cechy płciowe.

Z tych względów Republika Bułgarii nie popiera tekstu *dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie norm dotyczących organów ds. równości w obszarze równego traktowania i równości szans kobiet i mężczyzn w zakresie zatrudnienia i pracy oraz uchylającej art. 20 dyrektywy 2006/54/WE i art. 11 dyrektywy 2010/41/UE.*”

OŚWIADCZENIE NIEMIEC

„Zgadza się z podejściem ogólnym do dyrektywy przy zastosowaniu następującej wykładni:

1. Zauważyliśmy z zadowoleniem, że w trakcie negocjacji na posiedzeniu grupy roboczej Rady Komisja zapewniła, że będziemy mogli wdrożyć art. 8 również wyłącznie w drodze procedury pojednawczej, w której pozwany będzie musiał uczestniczyć. W tym względzie organ ds. równości bada sprawę na wniosek osoby zgłaszającej dyskryminację i podejmuje decyzję na podstawie przedłożonych mu informacji, z uwzględnieniem przeniesienia ciężaru dowodu. Niemcy interpretują art. 8 w ten sposób, że wnioski o udzielenie informacji nie są realizowane obowiązkowo, a pozwanemu zwraca się uwagę na odwrócenie ciężaru dowodu.
2. Odnotowaliśmy również z zadowoleniem, że Niemcy mogą zakazać organom ds. równości publikowania danych prywatnych lub danych przedsiębiorstw w ramach streszczeń na podstawie art. 9.
3. Na posiedzeniu grupy roboczej Rady Komisja zapewniła również, że będziemy mieli możliwość wdrożenia art. 10 ust. 3 lit. a) w taki sposób, aby tzw. „właściwe podmioty”, tj. stowarzyszenia antydyskryminacyjne uznane w Niemczech, mogły wszczynać postępowania w imieniu ofiar, udzielając tą drogą wsparcia sądowego ofiarom dyskryminacji. Tym samym ofiarom dyskryminacji zostanie zapewnione skuteczne wsparcie sądowe”.

OŚWIADCZENIE WĘGIER

„Węgry wierzą w przestrzeganie wartości spójnego, pokojowego i demokratycznego społeczeństwa opartego na równości wszystkich osób bez dyskryminacji z jakichkolwiek względów. Gwarantuje to ustawa zasadnicza oraz węgierska ustawa o równym traktowaniu, która zapewnia horyzontalną i kompleksową ochronę prawną w dziedzinie niedyskryminacji.

Węgry uznają i wspierają równość kobiet i mężczyzn zgodnie z ustawą zasadniczą Węgier oraz prawem pierwotnym, zasadami i wartościami Unii Europejskiej, a także zobowiązaniami i zasadami wynikającymi z prawa międzynarodowego. Równość kobiet i mężczyzn została zapisana w Traktatach Unii Europejskiej jako jedna z podstawowych wartości. Zgodnie z powyższym i z przepisami krajowymi we wniosku dotyczącym dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie norm dotyczących organów ds. równości w obszarze równego traktowania i równości szans kobiet i mężczyzn w zakresie zatrudnienia i pracy oraz uchylającej art. 20 dyrektywy 2006/54/WE i art. 11 dyrektywy 2010/41/UE Węgry interpretują pojęcie »gender« jako odniesienie do »płci« (ang. »sex«), a pojęcie »równość płci« (ang. »gender equality«) jako »zapewnianie równych szans i możliwości kobietom i mężczyznom«.”

OŚWIADCZENIE AUSTRII

„Austria w pełni popiera cele proponowanych dyrektyw, jakimi są wzmocnienie ochrony przed dyskryminacją i zwiększenie wsparcia dla ofiar dyskryminacji.

Austria podkreśla, że proponowane dyrektywy ustanawiają minimalne normy dla organów ds. równości.

Austria posiada już dobrze funkcjonujący system najlepszych praktyk w dziedzinie równego traktowania i przeciwdziałania dyskryminacji, który od dziesięcioleci dowiódł swojej wartości. W celu zachowania skutecznych i ugruntowanych struktur krajowych należy zapewnić elastyczność we wdrażaniu tych dyrektyw. Dobrze działające instytucje i skuteczne mechanizmy powinny nadal funkcjonować w tych nowych ramach.”

**OSWIADCZENIE AUSTRII, CHORWACJI, CYPRU, FINLANDII, GRECJI, HISZPANII,
LUKSEMBURGA, ŁOTWY, POLSKI, RUMUNII, SŁOWENII, SZWECJI I WŁOCH**

„Z zadowoleniem przyjmujemy porozumienie co do dyrektywy w sprawie zwalczania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej i chcielibyśmy złożyć następujące oświadczenie.

Według Agencji Praw Podstawowych 1 na 20 kobiet powyżej 15 roku życia w UE została zgwałcona. Seks bez wyrażenia zgody stanowi wyjątkowo poważne naruszenie integralności seksualnej danej osoby i należy zapobiegać takim naruszeniom oraz zwalczać je z całą stanowczością na wszystkich szczeblach, w tym na szczeblu unijnym. Austria, Chorwacja, Cypr, Finlandia, Grecja, Hiszpania, Luksemburg, Łotwa, Polska, Rumunia, Słowenia, Szwecja i Włochy wyrażają zatem ubolewanie, że dyrektywa nie obejmuje przestępstwa zgwałcenia w przypadku braku zgody. Fakt, że dyrektywa zawiera wymogi dotyczące edukacji w odniesieniu do wyrażania zgody, jest jednak krokiem w dobrym kierunku.

Niemniej, nawet bez przepisu dotyczącego zgwałcenia w przypadku braku zgody, zapewnienie, by dyrektywa została przyjęta jak najszybciej, jest dla nas sprawą najwyższej wagi, ponieważ zawiera ona inne kluczowe elementy. Jak dotąd żaden konkretny instrument prawny na szczeblu UE nie odnosił się do przemocy wobec kobiet i przemocy domowej. Przedmiotowa dyrektywa jest zatem aktem przełomowym wśród standardów międzynarodowych w tej dziedzinie. Przewiduje ona bardzo potrzebne kompleksowe rozwiązania, w tym zapobieganie, ochronę, wsparcie ofiar i ściganie szeregu przestępstw stanowiących przemoc wobec kobiet i przemoc domową.

Jesteśmy przekonani, że dyrektywa będzie mocnym wkładem w bezpieczeństwo i ochronę kobiet w całej UE.”

OŚWIADCZENIE BULGARII

„Republika Bułgarii przywiązuje wielką wagę do propagowania i ochrony praw podstawowych, których istotnym elementem jest równość kobiet i mężczyzn. Jesteśmy i pozostaniemy przywiązani do zasad i wartości Unii Europejskiej zapisanych w Traktatach.

Republika Bułgarii jest zdeterminowana zwalczać przemoc domową i przemoc wobec kobiet. Rząd i społeczeństwo obywatelskie Republiki Bułgarii aktywnie angażują się w zapobieganie takim formom przemocy oraz w zapewnianie ochrony i wsparcia jej ofiarom. Uważamy, że wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zwalczania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej (zwanej dalej „dyrektywą”) jest ważnym kamieniem milowym w zwalczaniu przemocy wobec kobiet i dziewcząt, ochronie ofiar i karaniu przestępców, który będzie wsparciem dla państw członkowskich UE w opracowywaniu przepisów krajowych.

Jednak w 2018 r. Trybunał Konstytucyjny Republiki Bułgarii wydał orzeczenie stwierdzające, że Konwencja Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej („konwencja stambulska”) promuje koncepcje prawne, które mają na celu uczynienie rozróżnienia między „płcią” (ang. *sex*) jako kategorią biologiczną (dzielącą się na kobiety i mężczyzn) a kategorią „płci społeczno-kulturowej” (ang. *gender*) jako konstruktem społecznym. W 2021 r. Trybunał Konstytucyjny wydał kolejne orzeczenie wyjaśniające, że pojęcie „płeć” użyte w konstytucji można rozpatrywać wyłącznie w jego znaczeniu biologicznym.

W świetle wyżej wymienionych decyzji Republika Bułgarii oświadcza, że angielski termin „gender” użyty w dyrektywie oraz wszelkie powiązane z nim terminy są rozumiane jako obejmujące wyłącznie płeć męską i żeńską w znaczeniu biologicznym. Republika Bułgarii oświadcza również, że nie akceptuje koncepcji płci społeczno-kulturowej (ang. *gender*) i podejścia opartego na płci społeczno-kulturowej (ang. *gender*)) w sposób zdefiniowany w konwencji stambulskiej.

Co za tym idzie, w tekście przedmiotowej dyrektywy Republika Bułgarii zaakceptuje wyłącznie tłumaczenie na język bułgarski angielskiego terminu „gender” jako „пол”(płeć).”

OŚWIADCZENIE WĘGIER

„Węgry uznają i wspierają równość kobiet i mężczyzn zgodnie z ustawą zasadniczą Węgier oraz prawem pierwotnym, zasadami i wartościami Unii Europejskiej, a także zobowiązaniami i zasadami wynikającymi z prawa międzynarodowego. Równość kobiet i mężczyzn została zapisana w Traktatach Unii Europejskiej jako jedna z podstawowych wartości. Zgodnie z powyższym i z przepisami krajowymi w *dyrektywie w sprawie zwalczania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej* Węgry interpretują pojęcie »gender« jako odniesienie do »płci« (ang. »sex«), a pojęcie »równość płci« (ang. »gender equality«) jako „zapewnianie równych szans i możliwości kobietom i mężczyznom”.

OŚWIADCZENIE SŁOWACJI

„Republika Słowacka z zadowoleniem przyjmuje wypracowany z Parlamentem Europejskim kompromis co do dyrektywy w sprawie zwalczania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej. W naszej opinii jest to istotny krok naprzód we wspólnej walce z przemocą wobec kobiet. W tym kontekście Republika Słowacka pragnie przypomnieć swoje stanowisko, zgodnie z którym angielski termin »gender« w przedmiotowej dyrektywie jest tłumaczony jako »sex« (płeć), w szczególności w ramach definicji ofiar, zgodnie z ustawodawstwem krajowym w obszarach prawa karnego, praw ofiar i dyskryminacji. W przypadkach, gdy kontekst wymaga użycia słowackiego odpowiednika terminu »gender«, użyte zostanie odpowiednie tłumaczenie, tak jak w terminach »gender roles« (role płciowe), »gender stereotypes« (stereotypy płciowe), »gender equality« (równość płci) lub »gender-based violence« (przemoc ze względu na płeć).”

OŚWIADCZENIE ESTONII

„Estonia z pełnym przekonaniem popiera cele zwalczania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej. Niemniej chcielibyśmy podkreślić nasze obawy co do możliwości stworzenia precedensu dotyczącego szerokiej interpretacji dziedziny *przestępczości komputerowej* w rozumieniu art. 83 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (dalej zwanego TFUE lub Traktatem). Postanowienie to daje Unii kompetencję do ustanawiania norm minimalnych odnoszących się do określania przestępstw oraz kar w dziedzinach szczególnie poważnej przestępczości o wymiarze transgranicznym, wynikającym z rodzaju lub skutków takich przestępstw lub ze szczególnej potrzeby wspólnego ich zwalczania. Autorzy Traktatu pamiętali o szczególnej potrzebie ochrony podstawowych aspektów krajowych systemów wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych, co w sposób oczywisty wynika z art. 83 ust. 3 TFUE. Jest to również podkreślone w art. 67 ust. 1 TFUE, który wyraźnie kładzie nacisk na potrzebę poszanowania różnych systemów i tradycji prawnych państw członkowskich, co odzwierciedla fakt, że kwestie wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych należą do głównego obszaru suwerenności państw członkowskich.

Wykaz tzw. *europrzestępstw* w art. 83 ust. 1 TFUE obejmuje jedenaście dziedzin przestępczości, które wymagają wspólnego unijnego podejścia z uwagi na ich szczególnie poważny charakter i typowy wymiar transgraniczny. Wykaz ten może zostać rozszerzony wyłącznie w drodze jednomyślnej decyzji Rady po uzyskaniu zgody Parlamentu Europejskiego. Z uwagi na to wykaz *europrzestępstw* nie powinien być interpretowany szeroko.

Na szczeblu unijnym stosuje się dwa instrumenty prawne, których podstawą jest art. 83 ust. 1 TFUE w odniesieniu do dziedziny przestępczości komputerowej – dyrektywa 2019/713 i dyrektywa 2013/40/UE. Oba instrumenty obejmują przestępstwa, które można popełnić wyłącznie z wykorzystaniem technologii, gdy urządzenia są zarówno narzędziami popełnienia przestępstwa, jak i celem przestępstwa (cyberprzestępstwo). Wniosek dotyczący dyrektywy w sprawie zwalczania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej kieruje się inną logiką, sama technologia nie jest niezbędna do popełnienia przestępstwa, ale jest wykorzystywana do zwiększenia skali lub zakresu oddziaływania „tradycyjnych” przestępstw (przestępczość wykorzystująca cyberprzestrzeń).

W konsekwencji jeśli przestępczość komputerowa byłaby interpretowana jako obejmująca każdy czyn, który mógłby zostać popełniony przy użyciu systemu komputerowego, nadawałoby to Unii Europejskiej nieograniczoną kompetencję do kryminalizowania różnych czynów niepowiązanych z żadną inną dziedziną wymienioną już w art. 83 ust. 1 TFUE wyłącznie poprzez odniesienie do faktu, że takie czyny mogą być popełnione przy użyciu systemu komputerowego. To nie tylko znacznie poszerzyłoby zakres kompetencji unijnych, ale mogłoby również wywołać efekt mnożnikowy, ponieważ państwa członkowskie wdrażające takie prawodawstwo musiałyby zapewnić, by ich prawo karne tworzyło spójną całość. A zatem takie nowe przestępstwa byłyby prawdopodobnie transponowane w neutralny technologicznie sposób, co oznaczałoby, że pomimo odniesienia w prawodawstwie unijnym do przestępstwa popełnionego z użyciem systemu komputerowego, transpozycja na szczeblu krajowym przypuszczalnie obejmowałaby również inne formy popełnienia takiego przestępstwa.

Jednym z przykładów jest tutaj art. 10 dotyczący nawoływania do nienawiści. Ustanowienie norm minimalnych w stosunku do nawoływania do nienawiści byłoby bardziej odpowiednie po osiągnięciu porozumienia co do poszerzenia wykazu *europ przestępstw* w art. 83 ust. 1 TFUE. Umożliwiłoby to wszechstronny przegląd istniejącego dorobku z myślą o zapewnieniu, by terminy określające przestępstwa były dobrze sformułowane, obejmowały najpoważniejsze formy nawoływania i nie naruszały wolności wypowiedzi.

Inny przykład, na który chcielibyśmy zwrócić uwagę, to art. 7 dotyczący nękania w internecie, a konkretnie lit. c) w tym artykule, gdzie ustanawia się normy minimalne w odniesieniu do przesyłania osobie, która sobie tego nie życzy, obrazu, nagrania video lub innych podobnych treści przedstawiających genitalia (*cyberekshibicjonizm*). Chociaż kryminalizowane są jedynie przypadki celowego cyberekshibicjonizmu, gdy otrzymywanie takiego materiału może wyrządzić poważną szkodę psychiczną jego odbiorcy, nadal wątpliwe jest, czy przepisy dotyczące cyberekshibicjonizmu powinny zostać zharmonizowane na szczeblu UE. Trudno jest interpretować cyberekshibicjonizm jako szczególnie poważne przestępstwo o wymiarze transgranicznym w rozumieniu art. 83 TFUE. Wprowadzenie na szczeblu UE regulacji dotyczących cyberekshibicjonizmu to przykład nieuzasadnionej nadmiernej kryminalizacji.”

Ad pkt 4 w wykazie punktów A:

Rozporządzenie w sprawie ustanowienia Instrumentu Wsparcia Reform i Wzrostu Gospodarczego na Bałkanach Zachodnich
Przyjęcie aktu ustawodawczego

WSPÓLNE OŚWIADCZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

„Parlament Europejski i Rada przyjmują do wiadomości oświadczenie Komisji Europejskiej w sprawie sprawozdawczości. Bez uszczerbku dla prerogatyw władzy budżetowej wynikających z Traktatów Parlament Europejski i Rada zamierzają przeprowadzić przegląd nomenklatury odnoszącej się do Instrumentu, na przykład nomenklatury dotyczącej środków przypadających na beneficjenta, aby zapewnić odpowiednią kontrolę polityczną i budżetową. Parlament Europejski i Rada wzywają Komisję Europejską, by podczas przygotowywania projektu budżetu na 2025 r. w stosownych przypadkach należycie uwzględniła to oświadczenie.”

OŚWIADCZENIE BUŁGARII

„Bułgaria uznaje i promuje równość kobiet i mężczyzn zgodnie z konstytucją Republiki Bułgarii i przepisami krajowymi, zgodnie z zasadami i wartościami Unii Europejskiej zapisanymi w Traktatach oraz ze zobowiązaniami i zasadami wynikającymi z prawa międzynarodowego. Zgodnie z powyższym i z przepisami krajowymi w odniesieniu do rozporządzenia w sprawie ustanowienia Instrumentu Reform i Wzrostu Gospodarczego na Bałkanach Zachodnich Bułgaria interpretuje pojęcie »gender« jako odniesienie do »płci« (ang. sex) (mężczyzna/kobieta), a pojęcie »równości płci« (ang. »gender equality«) jako »zapewnianie równych szans i możliwości kobietom i mężczyznom«.”

OŚWIADCZENIE WĘGIER

„Węgry uznają i wspierają równość kobiet i mężczyzn zgodnie z ustawą zasadniczą Węgier oraz prawem pierwotnym, zasadami i wartościami Unii Europejskiej, a także zobowiązaniami i zasadami wynikającymi z prawa międzynarodowego. Równość kobiet i mężczyzn została zapisana w Traktatach Unii Europejskiej jako jedna z podstawowych wartości. Zgodnie z powyższym i z przepisami krajowymi Węgry interpretują gender jako zapewnianie równych szans i możliwości kobietom i mężczyznom. Zgodnie z powyższym i z przepisami krajowymi w odniesieniu do rozporządzenia w sprawie ustanowienia Instrumentu Reform i Wzrostu Gospodarczego na Bałkanach Zachodnich Węgry interpretują pojęcie »gender« jako odniesienie do »płci« (ang. »sex«), a pojęcie »równości płci« (ang. »gender equality«) jako »zapewnianie równych szans i możliwości kobietom i mężczyznom«.”

OSWIADCZENIE REPUBLIKI LITEWSKIEJ

„Republika Litewska wspiera integrację europejską Bałkanów Zachodnich. Oparty na wynikach i jakościowy proces rozszerzenia pomaga kandydatom w przygotowaniu się do pełnoprawnego członkostwa.

Podczas dyskusji dotyczących rozporządzenia ustanawiającego Instrument Reform i Wzrostu Gospodarczego na Bałkanach Zachodnich Republika Litewska konsekwentnie popierała zapewnienie aktywnej roli Rady w zarządzaniu tym instrumentem. Biorąc pod uwagę, że kompromisowy tekst rozporządzenia przewiduje raczej ograniczoną rolę Rady, Republika Litewska wstrzymuje się od głosu podczas głosowania nad proponowanym tekstem.”

OSWIADCZENIE KOMISJI w sprawie pełnej przejrzystości budżetowej w kwestiach budżetowych w ramach Instrumentu na rzecz Bałkanów Zachodnich

„Uznając znaczenie tego, by Parlament Europejski i Rada były w stanie wywiązywać się ze swoich obowiązków jako władz budżetowych w sposób świadomy, Komisja co dwa miesiące będzie udostępniać władzy budżetowej informacje na temat zobowiązań budżetowych i płatności, zarówno wykonanych, jak i planowanych w ramach Instrumentu na rzecz Bałkanów Zachodnich, z podziałem na beneficjentów.”

OSWIADCZENIE KOMISJI w sprawie potencjalnych skutków wspólnego oświadczenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie nomenklatury budżetowej dla Instrumentu na rzecz Bałkanów Zachodnich

„Komisja przyjmuje do wiadomości oświadczenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie nomenklatury budżetowej dla Instrumentu Wsparcia Reform i Wzrostu Gospodarczego na Bałkanach Zachodnich, która może potencjalnie wpłynąć na wdrażanie Instrumentu. W każdym razie może nadmiernie zakłócić prawidłowy przebieg procedury budżetowej. Komisja uważa, że nie powinno to stanowić precedensu.”